

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені ІВАНА ФРАНКА
КАФЕДРА КРИМІНАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ І КРИМІНАЛІСТИКИ

Бойко Володимир Петрович

**ПЛАН
практичних занять**

з навчальної дисципліни:

**«ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ УЧАСНИКІВ
ДОСУДОВОГО ПРОВАДЖЕННЯ»**

освітньо-професійна програма	«Право»
рівень вищої освіти	другий (магістерський)
код та назва галузі знань	08 «Право»
код та назва спеціальності	081 «Право»
вид дисципліни, шифр	вибіркова ВК 4.10

ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Львів – 2022 рік

ТЕМА № 1
СУБ'ЄКТИ ДОСУДОВОГО ПРОВАДЖЕННЯ

1. Поняття та класифікація суб'єктів досудового провадження.
2. Слідчий суддя як суб'єкт досудового провадження.
3. Сторони на досудовому провадженні.
4. Суб'єкти досудового провадження, які мають власний інтерес у ньому.
5. Інші учасники досудового провадження.

Спеціальна література:

1. Бойко В. П. Актуальні проблеми статусу окремих учасників кримінального провадження: навч. посіб. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2018. 387 с.
2. Дячук С. І. Особливі процесуальні повноваження слідчого судді у суді першої інстанції за новим КПК України // Юридична наука. 2012. № 9. С. 99-110. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/jnn_2012_9_9.pdf
3. Кахнич Х. Р. З'єднаний процес як спосіб захисту прав потерпілого від злочину у кримінальному судочинстві: автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.09 кримінальний процес та криміналістика, судова експертиза, оперативно-розшукова діяльність. Львів, 2013. 20 с.
4. Корчева Т. В. Щодо питання реалізації прав учасників процесу у кримінальному провадженні з новим кримінальним процесуальним Кодексом України // Форум права. 2012. № 2. С. 367-371.
5. Кримінальний процес України: Академічний курс: у 3 т. Т.1: Загальна частина / В. Т. Нор, Н. Р. Бобченко, М. В. Багрій, В. П. Бойко, А. Б. Войнарович, О. М. Калужна, М. Р. Мазур, А. А. Павлишин, Х. Р. Слюсарчук, М. І. Шевчук, В. В. Луцик, А. Г. Маланюк // ЛНУ ім. Івана Франка. Львів. – 2021. – Том 1. 912 с.
6. Кучинська О. П. Принципи кримінального провадження в механізмі забезпечення прав його учасників: монографія. К.: Юрінком Інтер, 2013. 288 с.
7. Луцик В. В. Правовий статус та повноваження прокурора за новим КПК України // Митна справа. 2013. № 1 (85). Ч. 2. Кн. 1. С. 231-238.
8. Луцик В. Правовий статус та повноваження прокурора за новим КПК України // Митна справа. 2013. № 1 (85). Частина 2. Книга 1. С. 231-238.
9. Моторигіна М. Г. Функції сторони захисту в змагальному кримінальному провадженні. Університетські наукові записки. 2013. № 1. С. 347-351. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Unzap_2013_1_52.pdf
10. Нор В. Т. Удосконалення процесуального статусу потерпілого від злочину та системи гарантії захисту його прав та законних інтересів // Вісник Львівського ун-ту. Серія юридична. 2001. Вип. 36. С.524-532.
11. Нор В. Т., Крикливець Д. Є. Реалізація засади змагальності під час розгляду скарг слідчим суддею. Львів: вид-во ТзОВ «Колір ПРО», 2017. 376 с.
12. Права учасників кримінального процесу за новим КПК України // Судова влада України. URL: https://vps.ks.court.gov.ua/sud2106/gromadanam/prava_kpk
13. Туманянц А.Р. Слідчий суддя як суб'єкт реалізації судових функцій у досудовому провадженні // Форум права. 2011. № 2. С. 896-901. URL: http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/FP/2011-2/11_tarudp.pdf.

ТЕМА № 2

ЗАСАДИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ ЯК ЗАСОБИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ТА ЗАКОННИХ ІНТЕРЕСІВ ОСОБИ НА ДОСУДОВОМУ РОЗСЛІДУВАННІ

1. Поняття, система та значення засад кримінального провадження.
2. Характеристика окремих засад кримінального провадження.
  - 2.1. Верховенство права.
  - 2.2. Публічність.
  - 2.3. Забезпечення права на захист.
  - 2.4. Доступ до правосуддя та обов'язковість судових рішень.
  - 2.5. Змагальність сторін та свобода в поданні ними суду своїх доказів і у доведенні перед судом їх переконливості.
  - 2.6. Забезпечення права на свободу та особисту недоторканність.
  - 2.7. Розумність строків кримінального провадження.
  - 2.8. Забезпечення права на оскарження процесуальних рішень, дій чи бездіяльності.
  - 2.9. Презумпція невинуватості та забезпечення доведеності вини.

Спеціальна література:

1. Басай В. Д. Розумність строків як загальна засада кримінального провадження України: нормативний зміст і судова практика // Вісник Чернівецького факультету Національного університету "Одеська юридична академія". 2013. Вип. 1. С. 192-197. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/vchfo_2013_1_21.pdf
2. Бірюкова А. М. Модель змагальності за проектом Кримінального процесуального кодексу України (у порівнянні з іншими країнами світу) / А. М. Бірюкова, М. А. Островська // Адвокат. 2012. № 4. С. 12-16. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/adv_2012_4_2.pdf
3. Власюк В. В. Щодо змагальності за кримінальним процесуальним кодексом України // Європейські перспективи. 2013. № 6. С. 106-112. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/evpe_2013_6_21.pdf
4. Волошина В. К. Щодо питань реалізації принципу змагальності у доказуванні на стадії досудового розслідування за новим кримінальним процесуальним кодексом України // Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ. 2013. № 2. С. 166-171. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/aymvs_2013_2_31.pdf
5. Гончаренко В. Г. Засади верховенства права та законності кримінального провадження в плані здійснення захисту // Вісник Академії адвокатури України. 2013. Число 3. С. 4–10. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/vaau_2013_3_3.pdf
6. Дерев'янкін С. Л. Публічність та диспозитивність у кримінальному судочинстві: монографія. Одеський держ. ун-т внутрішніх справ. О.: ОЮІ НУВС, 2008. 174 с.
7. Деркач Н. Доступ до правосуддя та обов'язковість судових рішень // Слово Національної школи суддів України. 2013. № 3. С. 52-57. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/cln_2013_3_9.pdf
8. Івасюк І. Г. «Розумність строків» у кримінальному провадженні України у світлі рішень європейського суду з прав людини // Право та державне управління. 2013. № 3. С. 72-76. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Ptdu_2013_3_16.pdf
9. Король В.В. Засада гласності кримінального судочинства України: поняття, зміст, підстави обмеження: монографія. Прикарпат. ун-т ім. Василя Стефаника. Івано-Франківськ: Плай, 2003. 221 с.
10. Кочура А. В. Принцип верховенства права як базовий принцип кримінального процесу // Форум права. 2010. № 4. С. 516-521. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2010_4_81.pdf

11. Крижанівський В.В. Принцип презумпції невинуватості у кримінальному процесі (порівняльно-правове дослідження): монографія. Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. К.: Обрії, 2009. 164 с.
12. Кузьмін Р. Структурні принципи верховенства права / Р. Кузьмін, О. Юлдашев // Вісник Національної академії прокуратури України. 2011. № 1. С. 5-12. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Vnapu_2011_1_3.pdf
13. Кучинська О. П. Деякі аспекти втілення принципу свободи та особистої недоторканності у новому КПК України // Адвокат. 2013. № 5. С. 25–28.
14. Кучинська О. П. Принципи кримінального провадження в механізмі забезпечення прав його учасників: монографія. К.: Юрінком Інтер, 2013. 288 с.
15. Кучинська О. П. Принципи кримінального провадження у світлі практики Європейського суду з прав людини: монографія / О. П. Кучинська, Т. І. Фулей, Р. В. Бараннік. Ніжин: ТОВ «Видавництво «Аспект-Поліграф», 2013. 228 с.
16. Лисюк Ю. В. Невтручання у приватне життя, як гарантія захисту прав і свобод людини у кримінальному провадженні // Південноукраїнський правничий часопис. 2013. № 1. С. 164-166. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Pupch_2013_1_53.pdf
17. Неледва Н. В. "Розумність строків" як нове поняття в КПК України // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Юриспруденція. 2013. Вип. 5. С. 240-242. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Nvmgu_jur_2013_5_54.pdf
18. Рожнова В. В. Верховенство права у системі принципів кримінального провадження // Університетські наукові записки. 2012. № 4. С. 381-387. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Unzap_2012_4_56.pdf
19. Трохлюк О. П. Принцип презумпції невинуватості та забезпечення доведеності вини // Наше право. 2013. № 9. С. 87-90. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Nashp_2013_9_18.pdf
20. Фомін С. Б. Розумність строків як засада кримінального провадження за новим КПК України // Актуальні проблеми права: теорія і практика. 2012. № 24. С. 494-502. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/app_2012_24_62.pdf
21. Фулей Т. Презумпція невинуватості: концептуальні підходи // Слово Національної школи суддів України. 2012. № 1. С. 39-53. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/cln_2012_1_7.pdf

ТЕМА № 3
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА НА ОСКАРЖЕННЯ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ РІШЕНЬ, ДІЙ
ТА БЕЗДІЯЛЬНОСТІ НА ДОСУДОВОМУ РОЗСЛІДУВАННІ

1. Забезпечення права на оскарження процесуальних рішень, дій чи бездіяльності як засада кримінального провадження: її суть та значення.
2. Суб'єкти та строки подання скарги на рішення, дії або бездіяльність слідчого чи прокурора.
3. Рішення, дії чи бездіяльність слідчого (дізнавача), які можуть бути оскаржені до прокурора.
4. Рішення, дії чи бездіяльність слідчого (дізнавача) чи прокурора, які можуть бути оскаржені до слідчого судді: суб'єкти, підстави та строки оскарження.
5. Повернення скарги на рішення, дії чи бездіяльність слідчого (дізнавача) або прокурора, відмови у відкритті провадження: підстави та значення.
6. Ухвали слідчого судді, які підлягають оскарженню під час досудового розслідування: підстави та порядок.
7. Кримінальна процесуальна відповідальність слідчого (дізнавача) та прокурора на досудовому розслідуванні.

Спеціальна література:

1. Горбачов В. П. Питання оскарження рішень, дій чи бездіяльності органів досудового розслідування та прокурора в рішеннях Конституційного суду України // Проблеми правознавства та правоохоронної діяльності. 2015. № 1. С. 110-119.
2. Камчатна Д. І. Предмет оскарження під час досудового розслідування // Університетські наукові записки. 2014. № 1. С. 188-194.
3. Корчева Т. В. Щодо проблем реалізації особою права на оскарження рішень, дій чи бездіяльності слідчого або прокурора під час досудового розслідування // Форум права. 2016. № 4. С. 179-184.
4. Крикливець Д. Є. Поняття судового контролю на досудовому розслідуванні за кримінальним процесуальним кодексом України // Право і суспільство. 2014. № 5.2. С. 328-333.
5. Крикливець Д. Є. Скарга на рішення, дії чи бездіяльність слідчого або прокурора: форма, реквізити й поняття // Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки. 2015. № 1(2). С. 214-221.
6. Лисенкова К. Є. Порядок оскарження рішень, дій або бездіяльності органів досудового розслідування чи прокурора в досудовому кримінальному провадженні через призму принципу змагальності сторін // Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка. 2015. Вип. 3. С. 142-153.
7. Нор В. Т. Реалізація засади змагальності під час розгляду скарг слідчим суддею: монографія / В. Т. Нор, Д. Є. Крикливець. Львів: нац. ун-т ім. Івана Франка, Юрид. ф-т. Львів: Колір ПРО, 2017. 375 с.
8. Попелюшко В. О. Оскарження захисником рішень, дій чи бездіяльності органів досудового розслідування та прокурора // Адвокат. 2012. № 10. С. 12-15.
9. Туманянц А. Р. Суб'єкти оскарження рішень, дій чи бездіяльності слідчого або прокурора під час досудового розслідування (за КПК України 2012 р.) // Форум права: електрон. наук. фах. вид. Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х., 2012. № 3. С. 769-776.
10. Шило О. До питання реалізації конституційного права людини і громадянина на судовий захист у порядку судово-контрольного провадження в досудових стадіях кримінального процесу // Вісник Академії правових наук України. 2011. № 1. С. 164-172.
11. Яновська О. Г. Інститут оскарження на стадії досудового розслідування // Адвокат. 2013. № 1. С. 10-13.

ТЕМА № 4
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ТА ЗАКОННИХ ІНТЕРЕСІВ ПОТЕРПІЛОГО
НА ДОСУДОВОМУ РОЗСЛІДУВАННІ

1. Поняття потерпілого та його процесуальний статус.
2. Забезпечення прав та законних інтересів потерпілого під час проведення слідчих (розшукових) дій на досудовому розслідуванні.
3. Забезпечення прав потерпілого на оскарження рішень, дій та бездіяльності слідчого (дізнавача) та прокурора на досудовому розслідуванні.

Спеціальна література:

1. Абламський С. Є. Захист прав і законних інтересів потерпілого у кримінальному провадженні: монографія. За загальною редакцією доктора юридичних наук, професора О. О. Юхна. Харків: Панов, 2015. 240 с. (Серія «Бібліотечка слідчого і детектива: учасники кримінального провадження»)
2. Гаврилов Б. Я. Обеспечение конституционных прав и свобод человека и гражданина в досудебном производстве. М., 2003. 366 с.
3. Каркач П., Лапкін А. Деякі аспекти характеристики процесуального становища потерпілого у кримінальному судочинстві України // Вісник Академії прокуратури в Україні. 2007. № 2. 265 с.
4. Кахнич Х. Р. З'єднаний процес як спосіб захисту прав потерпілого від злочину у кримінальному судочинстві: автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.09 кримінальний процес та криміналістика, судова експертиза, оперативно-розшукова діяльність. Львів, 2013. 20 с.
5. Корчева Т. В. Щодо питання реалізації прав учасників процесу у кримінальному провадженні за новим Кримінальним процесуальним кодексом України // Форум права. 2012. № 2. С. 367-371.
6. Кримінальний процес: підручник / Ю. М. Грошевий, В. Я. Тацій, А. Р. Туманянц та ін.; за ред. В. Я. Тація, Ю. М. Грошевого, О. В. Капліної, О. Г. Шило. Х.: Право, 2013. 824 с.
7. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар: у 2 т. Т. 1 / О. М. Бандурка, Є. М. Блажівський, Є. П. Бурдоль та ін.; за заг. ред. В. Я. Тація, В. П. Пшонки, А. В. Портнова. Х.: Право, 2013. 768 с.
8. Орлов М. В. Кримінально-процесуальні гарантії відшкодування матеріальної шкоди, заподіяні злочином. Право України. 2004. № 5. С. 68-71.
9. Права учасників кримінального процесу за новим КПК України // Судова влада України. URL: https://vps.ks.court.gov.ua/sud2106/gromadanam/prava_kpk
10. Федорчук Н. Б. Захист прав потерпілих від злочину в англо-американській правовій системі та кримінальному судочинстві України / Н. Б. Федорчук, В. Т. Нор. Київ: Правова єдність, 2009. 191 с.
11. Цвігун Т. С. Окремі питання регулювання суду на порушення прав потерпілого // Актуальні проблеми права держави та юридичної науки: Матеріали міжнародної науково-практичної інтернет-конференції. Тернопіль, 2012. С. 87-90.

ТЕМА № 5
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ТА ЗАКОННИХ ІНТЕРЕСІВ ПІДОЗРЮВАНОВОГО НА
ДОСУДОВОМУ РОЗСЛІДУВАННІ

1. Поняття підозрюваного та його процесуальний статус.
2. Забезпечення прав та законних інтересів підозрюваного при застосуванні заходів забезпечення кримінального провадження.
3. Забезпечення права підозрюваного на оскарження рішень, дій та бездіяльності слідчого та прокурора на досудовому розслідуванні.

Спеціальна література:

1. Бойко В. П. Актуальні проблеми статусу окремих учасників кримінального провадження: навч. посібник. Львів: Вид-во ТзОВ «Колір ПРО», 2015. 336 с.
2. Винокуров О. В. Актуальні проблеми захисту прав та законних інтересів підозрюваного при затриманні // Вісник кримінального судочинства. 2015. № 4. С. 160-164. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkc_2015_4_24
3. Звіт за результатами дослідження «Процесуальні гарантії затриманих осіб» від 13 жовтня 2015 року. URL: https://issuu.com/irf_ua/docs/hr-2015-11
4. Кашка О. С. Недопустимість погіршення правового становища обвинуваченого та особи, щодо якої вирішувалося питання про застосування примусових заходів виховного або медичного характеру при провадженні в суді апеляційної інстанції // Університетські наукові записки. 2013. № 1(45). С. 329-340.
5. Корчева Т. В. Щодо питання реалізації прав учасників процесу у кримінальному провадженні з новим кримінальним процесуальним Кодексом України // Форум права. 2012. № 2. С. 367-371.
6. Кучинська О. П. Принципи кримінального провадження в механізмі забезпечення прав його учасників: монографія. К.: Юрінком Інтер, 2013. 288 с.
7. Мазур О. Засоби забезпечення прав та законних інтересів підозрюваного: поняття і система // Науковий часопис Національної академії прокуратури України. 2017. № 4(16). С. 128-135. URL: <http://www.chasopysnapu.gp.gov.ua/chasopys/ua/pdf/4-2017/mazur.pdf>
8. Маляренко В. Т. Перебудова кримінального процесу України в контексті європейських стандартів: Монографія. К.: Юрінком Інтер, 2005. 441 с.
9. Моторигіна М. Г. Функції сторони захисту в змагальному кримінальному провадженні. Університетські наукові записки. 2013. № 1. С. 347-351. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Unzap_2013_1_52.pdf
10. Пієв С. С. Окремі проблеми забезпечення прав неповнолітнього підозрюваного під час досудового розслідування / С. С. Пієв, О. О. Юхно // Право і Безпека. 2014. № 4. С. 142-145. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pib_2014_4_30.
11. Права учасників кримінального процесу за новим КПК України // Судова влада України. URL: https://vps.ks.court.gov.ua/sud2106/gromadanam/prava_kpk
12. Черненко А. П. Про право особи на набуття статусу підозрюваного у кримінальному провадженні / А. П. Черненко, А. Г. Шиян // Порівняльно-аналітичне право. 2016. № 2. С. 244-247

ТЕМА № 6
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ТА ЗАКОННИХ ІНТЕРЕСІВ
ЦИВІЛЬНОГО ПОЗИВАЧА ТА ЦИВІЛЬНОГО ВІДПОВІДАЧА
НА ДОСУДОВОМУ РОЗСЛІДУВАННІ

1. Законодавче закріплення поняття цивільного позивача та цивільного відповідача у кримінальному провадженні.
2. Процесуальний статус цивільного позивача та цивільного відповідача.
3. Забезпечення прав та законних інтересів цивільного позивача та цивільного відповідача під час проведення слідчих (розшукових) дій.
4. Цивільний позов як основний спосіб відшкодування шкоди, заподіяної кримінальним правопорушенням, та гарантії прав і законних інтересів цивільного позивача та цивільного відповідача.

Спеціальна література:

1. Кахнич Х. Р. З'єднаний процес як спосіб захисту прав потерпілого від злочину у кримінальному судочинстві: автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.09 кримінальний процес та криміналістика, судова експертиза, оперативно-розшукова діяльність. Львів, 2013. 20 с.
2. Корчева Т. В. Щодо питання реалізації прав учасників процесу у кримінальному провадженні за новим Кримінальним процесуальним Кодексом України // Форум права. 2012. № 2. С. 367-371.
3. Нор В. Т. Защита имущественных прав в уголовном судопроизводстве: Монография. К.: Вища школа, 1989. 275 с.
4. Рыжаков А. П. Гражданский ответчик и его представитель: понятие, права и обязанности: научно-практическое руководство. М.: Издательство «Экзамен», 2007. 415 с.
5. Тітко І. Новий КПК: проблеми, виявлені практикою // Адвокатське бюро. 2013. №1. С. 45-49.
6. Циганюк Ю.В. Проблемні питання апеляційного оскарження вироку суду в частині цивільного позову в Україні та використання досвіду країн континентальної Європи для їх вирішення // Судова апеляція. 2009. № 1 (14). С. 77-82.

ТЕМА № 7
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ТА ЗАКОННИХ ІНТЕРЕСІВ
СВІДКА НА ДОСУДОВОМУ РОЗСЛІДУВАННІ

1. Поняття свідка у кримінальному провадженні України.
2. Процесуальні права та обов'язки свідка.
3. Предмет показань свідка.
4. Свідоцький імунітет, підстави та проблеми його застосування.
5. Гарантії прав свідка та проблеми їх вдосконалення.

Спеціальна література:

1. Баранкін Р. В. Право особи на свободу від самовикриття, викриття членів її сім'ї чи близьких родичів у кримінальному процесі України: Автореф. дис. канд. юрид. наук. Київ нац. університет ім. Т. Шевченка. К., 2003. 18 с.
2. Белькова О. В. Поняття та особливості правового статусу свідка в кримінальному процесі України. Право і безпека. 2003. № 2 (1). С. 52-53.
3. Белькова О. В. Правова допомога свідку: підстави та порядок надання // Підприємство, господарство і право. 2004. № 6. С. 137-140.
4. Белькова О. В. Правовий статус свідка в кримінальному процесі України: дис. канд. юрид. наук. 12.00.09. Харківський національний ун-т внутрішніх справ. Х., 2005.
5. Белькова О. В. Теоретичні та практичні аспекти права свідка відмовитися свідчити відносно себе, членів сім'ї та близьких родичів // Підприємство, господарство і право. 2004. № 2. С. 102-106.
6. Бояров В. Деякі питання захисту свідків за законодавством України // Право України. 2001. № 12. С. 99-102.
7. Волкотруб С. П. Імунітет свідка у кримінальному судочинстві // Проблеми законності: Республ. міжвід. наук, зб. Вип. 43. Х; 2000. С. 203-207.
8. Кадишева Т., Ширинский С. Свидетель тоже нуждается в помощи адвоката // Российская юстиция. 1997. № 7. С. 42-43.
9. Казаренко М. Права свідка на імунітет та підстави його застосування // Право України. 1998. № 2.
10. Ливицький О. Об'єктивна істинна і імунітет свідка у кримінальному судочинстві // Науковий Вісник. 1999. № 3 (6). С. 149-154.
11. Нор В. Т. Свідок у кримінальному процесі України: коло осіб, предмет показань та свідоцький імунітет.
12. Плева К. Правовий статус свідків за новим Кримінальним процесуальним кодексом України // Юридичний вісник. 2014. № 6. С. 142-146. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/urid_2014_6_26.
13. Сизоненко А. С. Право свідка на «мовчання» та його межі // Економіка, фінанси, право. 2001. № 4. С. 31-33.
14. Слінько С. В. Процесуальний статус свідка у кримінальному процесі // Форум права. 2012. № 1. С. 878-882. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/FP_index.htm_2012_1_139
15. Смітєнко З., Казаренко М. Представництво та свідок в кримінальному процесі: вирішення питання // Право України. 1998. № 4. С. 89-90.
16. Стахівський С. М. Відповідальність свідка у кримінальному процесі // Право України. К., 1977. № 2.
17. Стахівський С. М. Показання свідка як джерело доказів у кримінальному процесі. Автореф. дис. ... канд. юрид. наук. К., 1996.
18. Стахівський С. М. Проблеми імунітету свідків у кримінально-процесуальному законодавстві // Право України. К., 1996. № 9.
19. Хабібулін В. Допит адвоката як свідка // Право України. 2006. № 5. С. 95-97

20. Цахло М. Правове положення свідка в кримінальному процесі // Юридичний журнал. 2004. № 11 (29). С. 107-112.
21. Якуб М. Л. Показание свидетелей и потерпевших. М.: Изд-во Моск. ун-та, 1968.
22. Ухвала слідчого судді Солом'янського районного суду м. Києва від 29.09.2017 у справі № 760/20217/16-к. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/69193332>
23. Ухвала слідчого судді Печерського районного суду м. Києва від 14.03.2018 у справі № 757/13210/18-к. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/72757746>
24. Ухвала слідчого судді Деснянського районного суду м. Києва від 22.07.2014 у справі № 754/8065/14-к. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/59075345>

ТЕМА № 8
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ТА ЗАКОННИХ ІНТЕРЕСІВ
ЕКСПЕРТА І СПЕЦІАЛІСТА НА ДОСУДОВОМУ РОЗСЛІДУВАННІ

1. Поняття та процесуальне закріплення експерта та спеціаліста в кримінальному провадженні України.
2. Процесуальні права та обов'язки експерта і спеціаліста в кримінальному провадженні.
3. Участь спеціаліста при проведенні слідчих (розшукових) дій.
4. Підстави та порядок залучення експерта в кримінальному провадженні України.
5. Обов'язкове призначення експертизи.
6. Висновок експерта як джерело доказів.
7. Показання експерта як джерело доказів.
8. Гарантії прав експерта та спеціаліста і проблеми їх вдосконалення.

Спеціальна література:

1. Ароцкер Л. Е. Права, обязанности и роль специалистов при производстве следственных и судебных действий // Вопросы криминалистики. М.: Госюриздат, 1962. № 6-7. С. 47.
2. Арсеньев В. Д., Заблоцкий В. Г. Использование специальных знаний при установлении фактических обстоятельств уголовного дела. Красноярск: Изд-во Красноярского ун-та, 1986. 152 с.
3. Белькова О. В. Правовой статус свідка в кримінальному процесі України: дис. канд. юрид. нук. 12.00.09. Харківський національний ун-т внутрішніх справ. Х., 2005.
4. Варфоломеева Т. В. Экспертиза у судовій практиці // За заг. ред. В. Г. Гончаренка. К.: Юрінком Інтер, 2005.
5. Гончаренко В. Г. Экспертиза в судовій практиці. К., 1993
6. Давлетов А. Спеціальність у кримінальному процесі: нові можливості і проблеми // М., 1990.
7. Ищенко П. П. Специалист следственных действий. Уголовно-процессуальные и криминалистические аспекты: Практ. пос. М., 1990.
8. Комисарова Я. В. Концептуальные основы профессиональной деятельности эксперта в уголовном судопроизводстве. М., 2010.
9. Куликов А. В., Новиков А. А. Соотношение процессуального положения специалиста, психолога, педагога и переводчика в уголовном судопроизводстве России // Российский судья. 2007. № 1. С. 32-34.
10. Мельников З.Б. Участие специалистов в следственных действиях. М.: Юрид. лит-ра, 1964.
11. Новиков А. А. О формировании института специалиста на современном этапе развития уголовного судопроизводства // Международный научно-практический журнал «Проблемы правоохранительной деятельности» Белгород: Бел. ЮИ. МВД России, 2007, №1. 150 с.
12. Селиванов Н. А. Основания и формы применения научно-технических средств и специальных знаний при расследовании преступлений // Вопросы борьбы с преступностью: Сб.науч. тр. М.: Юрид. лит-ра, 1968. Вып. 7. С. 112.